



DEZASTRE DIN VIAȚA REALĂ

**INVESTIGHEAZĂ CE S-A ÎNTÂMPLAT
CU ADEVĂRAT!**

Scrisă de	Susan Martineau
Ilustrații de	Vicky Barker
Traducere de	Andra Ramona Dodiță

NICULESCU **kids**

Vaporul de nescufundat

Cum a fost posibil ca mărețul vapor *Titanic* să sfârșească atât de tragic?

4

Planeta se cutremură

Puterea terifiantă și distructivă a cutremurelor

8

Dezastrul dinozaurilor

Cum au fost dinozaurii rași brusc de pe fața Pământului

12

Triunghiul plin de pericole

Dispariții stranii și misterioase în ocean

16

Infern pe mare

Un dezastru în flăcări pe o platformă petrolieră aflată în larg

20

Mingea de foc!

De ce o aeronavă nou-nouță s-a prăbușit și a explodat?

24

Vremea capricioasă

Povești de groază despre furtuni, inundații și tornade extreme

28

Orașul distrus

O explozie catastrofală care nu ar fi trebuit să aibă loc niciodată

32

Lacurile ucigașe

Ce a transformat două lacuri liniștite în niște ucigași?

36

Mega-erupția!

Dezastrul vulcanic care a afectat întreaga lume

40

Boala mortală

Povestea terifiantă a molimei de neoprit

44

DOSARUL DEZASTRELOR

Dezastre din viața reală

Atunci când auzim despre dezastre ne simțim speriați. Este firesc să ne simțim astfel. Ideea de a ne afla noi înșine într-un dezastru este terifiantă. De aceea este atât de important să înțelegem cum s-au întâmplat dezastrele și să aflăm cum pot fi anticipate în viitor.

Mai întâi, citește poveștile incredibile ale dezastrelor. Apoi, consultă DOSARUL DEZASTRULUI pentru fiecare dintre acestea. Vei putea să analizezi ceea ce s-a întâmplat cu adevărat și să-i urmezi pe experții care investighează și încearcă să anticipeze sau să prevină dezastrele.

Dezastrele pot fi naturale sau provocate de om. Exemple de dezastre naturale sunt cutremurele, erupțiile vulcanice sau uraganele. Dezastrele provocate de om au loc ca urmare a unor acțiuni întreprinse de om.

Declarațiile martorilor oculari

Investigatorii dezastrelor trebuie să aibă întotdeauna foarte multă grijă să intervieveze toate persoanele care au trecut printr-un dezastru sau au fost martori la unul. Aceștia ar putea afla indicii vitale despre ceea ce s-a întâmplat și motivele pentru care s-a întâmplat.

Tu ce întrebări ai adresa?

Localizare

Hărțile din dosare îți vor arăta unde au avut loc aceste dezastre. Există unele locuri în lume unde probabilitatea de a experimenta un dezastru este mai mare decât în altele?

Cuvinte-cheie

O listă completă a cuvintelor-cheie despre dezastre, pe care le-am folosit în această carte, vei găsi pe ultima pagină.

primejdios
extincție

Investigând și înțelegând

După un dezastru, se apelează la experți pentru a investiga ceea ce s-a întâmplat și de ce s-a întâmplat. Acest proces de adunare a dovezilor și discuțiile cu supraviețuitorii pot dura mulți ani. Printre experți se pot număra vulcanologi care studiază vulcanii, meteorologi care urmăresc vremea sau istorici care analizează dezastrele din trecut.

Experții încearcă, de asemenea, să anticipeze când urmează să se întâmple dezastrele naturale. Acest lucru poate salva multe vieți, însă vei vedea că unele dezastre sunt mai ușor de anticipat decât altele. Poate vei vrea să devii chiar tu unul dintre acești experți?

Deseori, după un dezastru provocat de oameni sau după un dezastru natural, sunt create noi reguli pentru a ține oamenii în siguranță. Spre exemplu, copiii din unele țări învață la școală cum să supraviețuiască unui cutremur sau unei tornade.

ALTE INVESTIGAȚII


Ai putea să te gândești să investighezi un alt dezastru. Ai putea să întocmești propriul tău DOSAR DE DEZASTRU!

Dezastrul dinozaurilor


Dinozaurii au trăit fericiți pe Pământ mai mult de 100 de milioane de ani. Cei mai mulți dintre aceștia au murit subit în urmă cu aproape 66 de milioane de ani. Deși a trecut mult, mult, mult timp de atunci, oamenii de știință cred că știu cum au fost exterminați aproape toți dinozaurii.

Pe coasta Mexicului există un crater gigantic. Acesta a fost creat de o rocă uriașă venită din spațiul cosmic care s-a izbit de suprafața planetei noastre. Trebuie să fi fost o priveliște terifiantă. Impactul a produs nori giganteschi de cenușă și praf în atmosferă. Aceștia au acoperit lumina Soarelui vreme de ani de zile. Planeta a devenit întunecată și rece.

Plantele și copacii au nevoie de lumina Soarelui pentru a crește. Fără ea, aceștia mor și nici alte plante sau alți copaci nu mai cresc. Bieții dinozauri vegetarieni (erbivori) nu ar mai fi avut nimic de mâncat și ar fi murit de foame. Pentru început, dinozaurii care mâncau carne (carnivori) i-ar fi mâncat pe toți cei erbivori, însă curând nici ei nu ar mai fi avut ce să ronțăie! Era un dezastru pentru dinozauri.

The illustration depicts a prehistoric landscape during a catastrophic event. In the upper right, a large, glowing meteorite is shown falling from the sky, trailing a massive plume of fire and smoke. The ground is a mix of orange and brown tones, suggesting a desert or a landscape covered in ash. In the foreground, a large, dark purple dinosaur with a yellow outline is shown in profile, its mouth wide open as if roaring or in pain. In the background, several other dinosaurs are visible: a long-necked sauropod, a Stegosaurus, and a Triceratops. The sky is a deep orange, and the overall scene conveys a sense of chaos and destruction.

Însă aceasta nu este singura mega-rocă ce a aterizat pe Pământ din spațiu. În Deșertul Arizona din SUA se află un alt crater uriaș în care încap aproape trei Empire State Building înșiruite, de la vârf până la bază. Oamenii de știință cred că are o vechime de aproape 50.000 de ani.



În 1908, un obiect misterios a explodat pe cer deasupra Siberiei, în Rusia, o zonă atât de îndepărtată în care nu mulți oameni trăiesc. Cei mai apropiați oameni de locul exploziei erau niște păstori de reni, aflați la aproximativ 30 de kilometri depărtare, care au fost aruncați în aer și și-au pierdut cunoștința. Pădurea din jurul lor a luat foc și mulți reni au murit. Oamenii care trăiau la sute de kilometri depărtare au văzut o minge de foc uriașă pe cer și au auzit explozii asurzitoare.

Există mii de roci care zboară prin spațiu și, din fericire, cele mari nu se lovesc de Pământ prea des. În 1996, una dintre acestea a trecut pe lângă planeta noastră la doar 450.000 km. Deși pare o distanță mare, aceasta nu e cu mult mai mare decât cea până la Lună. Nu vrem să sfârșim precum bieții dinozauri din trecut!

Dă pagina ca să citești **dosarul dezastrului...**

DOSARUL DEZASTRULUI ROCII DIN SPAȚIU

... dă pagina înapoi ca să citești povestea dezastrului.

Localizare



Roca ucigătoare de dinozauri

**Chicxulub,
Peninsula Yucatan,
Mexic**

**Aterizarea rocii
din spațiu:**
în urmă cu între 65 și
66 de milioane de ani

Mărimea craterului:
180 km lățime

FĂRĂ MARTORI UMANI

Mega-roca din Arizona

Winslow, Arizona, SUA

**Aterizarea rocii
din spațiu:**
acum
50.000 de ani

Mărimea craterului
1.200 metri lățime

FĂRĂ MARTORI UMANI

Mingea de foc din Siberia

**Tunguska, Siberia,
Rusia**

Data exploziei:
30 iunie 1908

Mărimea craterului:
Fără crater, dar o distrugere
masivă de pădure



Mărturii ale martorilor oculari

„Totul în jur era învăluit în fumul și ceața de la copacii căzuți în flăcări. ... Mulți reni au fugit și s-au pierdut.”

Păstor de reni, Siberia

„...sus, deasupra pădurii, toată partea de nord a cerului părea acoperită de flăcări. ... În acel moment s-a auzit o bubuitură în cer și o bușitură foarte puternică. ... Bușitura a fost urmată de un zgomot ca de pietre care cad din cer sau ca de împușcături.”

Martor, aflat la o distanță de 60 km

Ce sunt rocile cosmice?

* **Asterozii** sunt corpuri solide din rocă. Aceștia pot măsura kilometri sau pot fi de mărimea unor pietricele.



* **Cometele** sunt mingi de gheață, rocă și praf, cu cozi lungi formate din gaz și praf. Acestea sunt de mărimea unui mic oraș!

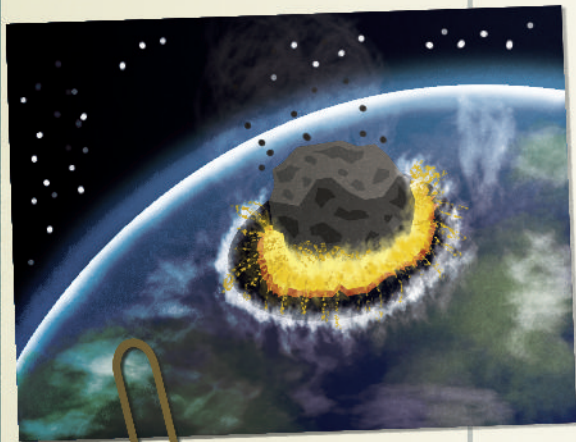


Investigând și înțelegând

* Oamenii de știință specializați în studiul fosilelor (paleontologi) au stabilit că extincția celor mai mulți dinozauri datează de acum aproximativ 66 de milioane de ani. Oamenii de știință care studiază rocile de pe Pământ (geologi) sunt de părere că Craterul Chicxulub din Mexic a fost creat de un asteroid uriaș sau de o cometă, cam în aceeași perioadă.

* Geologii au mai descoperit un metal numit iridiu în straturi de rocă vechi de 66 de milioane de ani. Iridiul este foarte rar pe Pământ, acesta găsindu-se în roci din spațiul cosmic. Explozia rocii Chicxulub pe suprafața Pământului ar fi acoperit cu iridiu o suprafață întinsă din acesta.

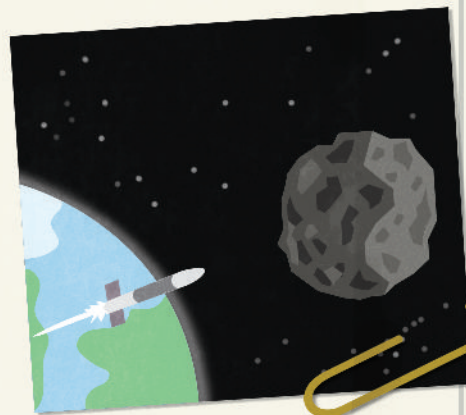
* Alți oameni de știință sunt de părere că dezastrul nu a fost cauzat doar de o rocă provenită din spațiu, ci și de numeroase erupții vulcanice catastrofale petrecute pe Pământ cam în aceeași perioadă.



Anticipând și prevenind

* Astronomii sunt oameni de știință care studiază spațiul. Unii dintre ei caută pe cer asteroizi și comete care s-ar putea apropia prea mult de Pământ. Din fericire pentru noi, aceștia sunt destul de rari!

* Oamenii de știință experimentează modalități de a opri ca o rocă foarte mare să ne lovească planeta. O idee constă în folosirea de rachete pentru a-i imprima asteroidului o traiectorie diferită sau pentru a-l trimite într-o altă orbită, astfel încât să nu amenințe Pământul.



URMEAZĂ-I PE EXPERTII...

Cuvânt-cheie: extincție

Înseamnă dispariție completă. Dacă o specie de animale este dispărută înseamnă că nu mai există niciun animal din această specie în viață în întreaga lume.

POVEȘTI STRANII

Unii oameni spun că mingea de foc care a traversat cerul Siberiei era o navă extraterestră care a aterizat pe Pământ! Oamenii de știință consideră, însă, că aceasta a fost un asteroid care a explodat în atmosfera Pământului și, de aceea, oamenii au văzut o minge de foc pe cer.